Tipologia i cicle de vida de les dades Pràctica 2 Mireia Calzada i Noemi Lorente

Pràctica 2

Presentació

En aquesta pràctica s'elabora un cas pràctic orientat a aprendre a identificar les dades rellevants per un projecte analític i usar les eines d'integració, neteja, validació i anàlisi de les mateixes. Per fer aquesta pràctica haureu de treballar en grups de fins a 3 persones, o si preferiu, també podeu fer-ho de manera individual. Haureu de lliurar un sol fitxer amb l'enllaç Github (https://github.com) on hi hagi les solucions incloent els noms dels components de l'equip. Podeu utilitzar la Wiki de Github per descriure el vostre equip i els diferents arxius que corresponen la vostra entrega. Cada membre de l'equip haurà de contribuir amb el seu usuari Github. Podeu utilitzar aquests exemples com guia:

- Exemple: https://github.com/Bengis/nba-gap-cleaning
- Exemple complex (fitxer adjunt).

Competències

En aquesta pràctica es desenvolupen les següents competències del Màster de Data Science:

- Capacitat d'analitzar un problema en el nivell d'abstracció adequat a cada situació i aplicar les habilitats i coneixements adquirits per abordar-lo i resoldre'l.
- Capacitat per aplicar les tècniques específiques de tractament de dades (integració, transformació, neteja i validació) per al seu posterior anàlisi.

Objectius

Els objectius concrets d'aquesta pràctica són:

- Aprendre a aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dintre de contextos més amplis o multidisciplinaris.
- Saber identificar les dades rellevants i els tractaments necessaris (integració, neteja i validació) per dur a terme un projecte analític.
- Aprendre a analitzar les dades adequadament per abordar la informació contiguda en les dades.
- Identificar la millor representació dels resultats per tal d'aportar conclusions sobre el problema plantejat en el procés analític.
- Actuar amb els principis ètics i legals relacionats amb la manipulació de dades en funció de l'àmbit d'aplicació.
- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Desenvolupar la capacitat de cerca, gestió i ús d'informació i recursos en l'àmbit de la ciència de dades.

Descripció de la Pràctica a realitzar

L'objectiu d'aquesta activitat serà el tractament d'un dataset, que pot ser el creat a la pràctica 1 o bé qualsevol dataset lliure disponible a Kaggle (https://www.kaggle.com).

Alguns exemples de dataset amb els que podeu treballar són:

- Red Wine Quality (https://www.kaggle.com/uciml/red-wine-quality-cortez-et-al2009).
- Titanic: Machine Learning from Disaster (https://www.kaggle.com/c/titanic).
- Predict Future Sales (https://www.kaggle.com/c/competitive-data-sciencepredict-future-sales/).

Els últims dos exemples corresponen a competicions actives a Kaggle de manera que, opcionalment, podrieu aprofitar el treball realitzat durant la pràctica per entrar en alguna d'aquestes competicions.

Seguint les principals etapes d'un projecte analític, les diferents tasques a realitzar (i justificar) són les següents:

1. Descripció del dataset. Perquè és important i quina pregunta/problema pretén respondre?

El dataset forma part de la competició '<u>Predict Future Sales</u>' de la plataforma Kaggle. Aquesta competició serveix de projecte final del curs online <u>"How to win a data science competition"</u>, gestionat per Coursera, que permet aplicar i millorar les habilitats i competències d'un científic de dades.

El dataset conté l'històric de les dades de les vendes diàries de l'empresa <u>1C Company</u>, una de les companyies de programari russes més grans.

Abans de decidir quins camps utilitzarem i com els disposarem per a l'anàlisi, comencem fent un estudi de les dades de què disposem.

Descripció dels fitxers

- *items.csv*: informació descriptiva sobre els articles / productes.
- *item_categories.csv*: informació addicional sobre les categories dels productes.
- **shops.csv**: informació descriptiva sobre les botigues.
- **sales_train.csv**: És el dataset d'entrenament i conté les dades històriques diàries des de gener de 2013 a octubre de 2015.
- *test.csv*: És el dataset de prova. Cal predir les vendes d'aquestes botigues i productes per a novembre de 2015.
- sample_submission.csv: un fitxer de mostra de la presentació de la predicció per producte.

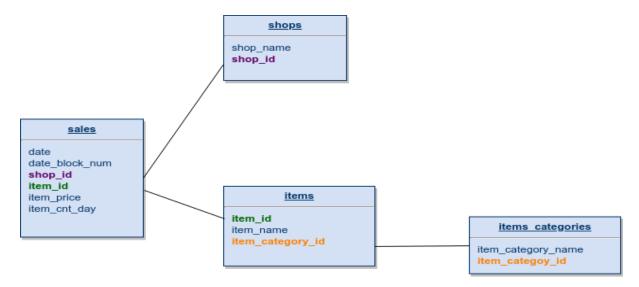
Descripció dels camps de dades

Camp	Descripció		
ID	Identificador que representa una tupla (un producte concret d'una botiga determinada) dins del conjunt de proves		
shop_id	Identificador únic d'una botiga		
shop_name	Nom de la botiga		
item_id	Identificador únic d'un producte		
item_name	Nom del producte		
item_price	Preu de venda d'un producte		
item_category_id	Identificador únic de la categoria d'un producte		

2

item_category_name	Nom de la categoria del producte	
item_cnt_day	Quantitat de productes venuts. L'objectiu és predir una quantita mensual d'aquesta mesura	
data	Data de la venda, en format dd / mm / aaaa	
data_block_num	Número consecutiu que identifica els mesos. No s'inicialitza amb el canvi d'any. Per exemple, gener de 2013 és 0, febrer de 2013 és 1,, l'octubre de 2015 és 33.	

Model E-R de les vendes per botiga

shops.csv

Comprovem que es tracta d'un dataset format per 60 registres amb 2 columnes:

- shop_id: identificador enter per la botiga
- shop_name: cadena de text amb el nom de la botiga.

```
> str(shops)
'data.frame': 60 obs. of 2 variables:
$ shop_name: Factor w/ 60 levels "Адыгея ТЦ \"Mera\"",..: 57 59 1 2 3 4 5 6 7 8 ...
$ shop_id : int 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 ...
>
```

Es tracta d'un conjunt de dades referents a vendes en botigues russes, de manera que tant els noms de les botigues com dels diferents productes estan en aquest idioma, la qual cosa ens dificulta la cerca de possibles registres duplicats.

De manera que traduïm els noms de les botigues a l'anglès i comprovem si hi ha dades repetides:

```
> head(shops)
                      shop_name shop_id
1 !Якутск Орджоникидзе, 56 фран
2 !Якутск ТЦ "Центральный" фран
                                     1
3
               Адыгея ТЦ "Мега"
                                     2
4 Балашиха ТРК "Октябрь-Киномир"
                                     3
   Волжский ТЦ "Волга Молл"
5
                                     4
         Вологда ТРЦ "Мармелад"
                                     5
6
```

•	shop_name	shop_id ⁰
9	Voronezh SEC-City Park "Grad"	8
10	Comerç sortint	9
11	Zhukovsky Str. Chkalov 39m?	10
12	Zhukovsky Str. Chkalov 39 m²	11
13	Botiga en línia Emergència	12
14	Centre comercial de Kazan "Behetle"	13
15	Centre comercial de Kazan "ParkHouse" II	14
16	Kaluga SEC "Segle XXI"	15

Observem que possiblement les botigues amb identificadors 10 i 11 facin referència al mateix establiment, doncs la descripció és pràcticament igual.

Ho tindrem en compte a l'hora de netejar les dades per tal d'agrupar les vendes diferents d'aquestes dos botigues.

items category.csv

Abans d'estudiar aquest fitxer de dades, traduïm els noms de les categories.

```
> str(item_categories_translated)
'data.frame': 84 obs. of 2 variables:
  $ PC...Auriculars...auriculars: Factor w/ 84 levels "Accessoris - PS2",..: 1 2 3 4 5 6 7 19 47 11 ...
  $ item_category_id : int 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 ...
>
```

```
> head(item_categories_translated)
            item_category_name item_category_id
1 PC - Auriculars / auriculars
             Accessoris - PS2
                                             1
3
             Accessoris - PS3
                                             2
             Accessoris - PS4
4
                                             3
             Accessoris - PSP
5
                                             4
6
          Accessoris - PSVita
                                             5
```

Comprovem que es tracta d'un fitxer amb 84 registres, cadascun dels quals està format per 2 atributs:

- item_category_id: enter identificador de la categoria del producte
- item_category_name: cadena de text la descripció de la categoria.

items.csv

```
> str(items)
'data.frame': 22170 obs. of 3 variables:
$ item_name : Factor w/ 22170 levels "007 Legends [PS3, русская версия]",..: 9929 1122 9909 10558 132 53 16234 20048 20047 21590 21984 ...
$ item_id : int 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 ...
$ item_category_id: int 40 76 40 40 40 40 40 40 40 ...
```

Comprovem en aquest cas que es tracta d'un fitxer amb 22170 registres formats per 3 variables que fan referència a:

- item_category_id: enter identificador de la categoria del producte
- item_id: enter identificador del propi producte
- item name: cadena de text amb la descripció del producte

sales train v2.csv

Analitzem el fitxer de les vendes que farem servir per a la predicció.

En aquest cas tenim un conjunt de gairebé 3 milions de registres de 6 variables cadascun. Observem que conté dades de vendes diàries en les diferents botigues (shop_id) i per als diferents productes (item_id). Inclou a més, la data de la venda (date), el preu (item_price) i el recompte d'unitats venudes (item_cnt_day) des de l'1 de gener del 2013 al 31 d'octubre de 2015.

El camp "data_block_num" és una seqüència, començant pel zero fins al 33, que agrupa les vendes d'un mateix mes i any. 34 identificadors per als 12 mesos de l'any 2013 + 12 mesos de l'any 2014 + 10 primers mesos de l'any 2015.

Una observació interessant és que tenim quantitats negatives en la columna 'item_cnt_day'. Considerem que aquestes quantitats negatives són degudes a devolucions, de manera que les tindrem en compte a l'hora de predir les vendes.

Cal tenir en compte que la llista de botigues i productes varia lleugerament cada mes i gestionar aquestes situacions forma part del repte.

Un cop analitzats aquests fitxers, ens plantegem els següents objectius:

- Volem analitzar quines variables influeixen més en el preu dels productes.
- Analitzarem si hi ha diferències estadístiques entre els diferents mesos, botigues,...
- Crearem models de regressió que permetin predir el preu dels productes

Aquests tipus d'anàlisis poden ser emprats com a estratègia empresarial d'una cadena de supermercats a l'hora de:

- Millorar la gestió del capital humà per donar resposta a l'increment de vendes i donar millor servei al client.
- Detectar en quin moment de l'any es produeixen menys vendes per incentivar-les, per exemple creant promocions.
- Calcular la demanda dels productes, quina estacionalitat tenen, per a poder anticipar-nos en les comandes per proveir les botigues i no trencar estocs, és a dir, predir quan hem de fer una comanda.

2. Integració i selecció de les dades d'interès a analitzar.

El conjunt de dades que analitzarem és sales_train_v2.csv i les variables que tindrem en compte són:

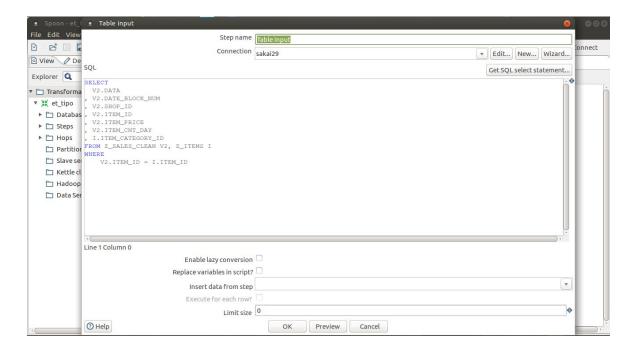
- date
- date_block_num
- shop id
- item_id
- item_price
- item_cnt_day

També agafarem la categoria del producte, que extraurem del fitxer ITEMS.csv

- Afegim el item_category_id a la taula sales mitjançant una senzilla transformació amb el Pentaho Spoon:

On fem un select de les vendes cercant el item_category_id per cada ítem en la taula de ítems i inserim els resultats en la taula Z_SALES_DEF_V2, que serà la taula a partir de la qual generarem els datasets.

En el moment de generar els datasets per a l'anàlisi, afegirem les sumes agregades de preus i quantitats i el total de vendes calculat.

3. Neteja de les dades.

n missing distinct

2935849

Info

0 19993 0.998 890.9

Mean

Gmd

1025

Un cop integrades les dades, llegim el nou fitxer generat dataset_total.csv amb la funció read.csv. El resultat és un objecte data.frame i el guardem en la variable vendes.

```
> vendes <- read.csv("dataset_total.csv", header=TRUE, sep=",", na.strings="NA", dec=".", strip.white=TRUE)
```

També comprovem amb la funció *class()* que el tipus de dades assignat per R es correspon al domini correcte de dades.

```
> sapply(vendes, function(x) class(x))
    DATE_BLOCK_NUM SHOP_ID ITEM_ID ITEM_PRICE ITEM_CNT_DAY
ITEM_CATEGORY_ID
    "integer" "integer" "numeric" "numeric" "integer"
```

Amb la funció *describe* del package *Hmisc* podem analitzar el nombre de variables del data.frame, quants registres té, el nombre de valors diferents de cada una de les variables, la mitjana, alguns dels percentils més interessants i la mesura de dispersió Gmd, diferència mitjana de Gini, entre altres.

> describe(vendes) vendes 6 Variables 2935849 Observations DATE BLOCK NUM .05 n missing distinct .10 .25 .50 .75 .90 .95 Info Mean Gmd 2935849 0 34 0.999 14.57 10.84 1 2 7 14 23 28 31 lowest: 0 1 2 3 4, highest: 29 30 31 32 33 SHOP ID .05 .10 .25 .50 .75 .90 .95 n missing distinct Info Mean Gmd 2935849 0.999 18.59 6 10 22 31 47 56 57 0 59 33 lowest: 0 1 2 3 4, highest: 55 56 57 58 59 ITEM ID n missing distinct .05 .10 .50 .75 .90 .95 Mean Gmd 2935849 0 21807 10197 7257 1540 2416 4476 9343 15684 19436 lowest: 2 3 4, highest: 22165 22166 22167 22168 22169 ITEM_PRICE

Value 0 5000 10000 15000 20000 25000 30000 35000 40000 45000 50000 60000 310000 Frequency 2734703 175337 9436 7437 3879 3970 972 99 8 4 2 1 1 Proportion 0.931 0.060 0.003 0.003 0.001 0.001 0.000 0.000 0.000 0.000 0.000 0.000 0.000

99

.10

149

.25

249

.50

.75

399

.90

999

.95

2690

1999

.05

8

ITEM CNT DAY n missing distinct Info Mean .05 .10 .25 .90 .50 .75 .95 Gmd 2935849 0 198 0.281 1.243 0.4806 2 2 1 lowest: -22 -16 -9 -6 -5, highest: 624 637 669 1000 2169 ITEM CATEGORY ID n missing distinct Info Mean Gmd .05 .10 .25 .50 .75 .90 .95 2935849 0 84 0.989 19 71 40 19.19 28 lowest: 0 1 2 3 4, highest: 79 80 81 82 83

a. Les dades contenen zeros o elements buits? Com gestionaries aquests casos?

Revisant la informació *missing* de la funció *describe* podem comprobar que el dataset no conté elements buits. Encara que ho tornem a verificar amb la funció *is.na()* en cada una de les variables de *vendes*.

```
> sapply(vendes, function(x) sum(is.na(x)))
DATE_BLOCK_NUM SHOP_ID ITEM_ID ITEM_PRICE ITEM_CNT_DAY ITEM_CATEGORY_ID

0 0 0 0 0
```

Les dades contenen zeros en les variables següents:

- date block num és igual a zero per identificar el més de gener de 2013
- shop_id és igual zero per identificar una botiga concreta, 'Yakutsk Ordzhonikidze, 56 fr'
- item_id és igual zero per identificar un article en concret, 'EN EL PODER DE LA FELICITAT (PLAST)

Aquests zeros els considerem valors correctes en les 3 variables.

Fem un subset de les dades per comprovar que les variables *item_price* i *item_cnt_day* no contenen zeros.

```
> subset(vendes, ITEM_PRICE==0)
[1] DATE_BLOCK_NUM SHOP_ID ITEM_ID ITEM_PRICE ITEM_CNT_DAY ITEM_CATEGORY_ID
<0 rows> (or 0-length row.names)

> subset(vendes, ITEM_CNT_DAY==0)
[1] DATE_BLOCK_NUM SHOP_ID ITEM_ID ITEM_PRICE ITEM_CNT_DAY ITEM_CATEGORY_ID
<0 rows> (or 0-length row.names)
```

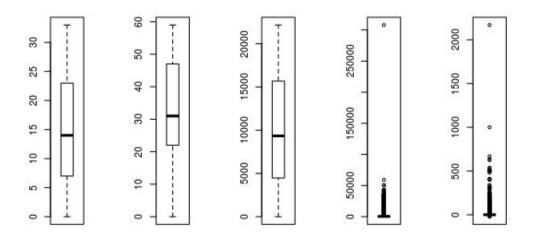
b. Identificació i tractament de valors extrems.

Els valors extrems o outliers són valors numèricament distants de la resta de dades, fora de la distribució normal de les dades d'una variable. Per tant, per identificar els outliers podem emprar les alternatives següents:

- representar en un diagrama de caixa cada variable per separat i veure quines variables sobresurten del rang interquartílic
- visualitzar la distribució de les dades en intervals amb la funció binnedCounts
- calcular els outliers amb la funció boxplot.stats

Amb les gràfiques boxplot, observem que les dades presenten outliers.

```
# comprovar outliers
par(mfrow=c(1,5))
boxplot(vendes$DATE_BLOCK_NUM)
boxplot(vendes$SHOP_ID)
boxplot(vendes$ITEM_ID)
boxplot(vendes$ITEM_PRICE)
boxplot(vendes$ITEM_CNT_DAY)
```


La variable *item_price* té 19993 valors diferents, la mitjana són 890,9 i amb la funció *binnedCounts* veiem la distribució de les dades per intervals:

A continuació fem la comprovació dels valors extrems amb la funció boxplot.stats, i amb el valor *out* de la funció podem comprovar que hi ha 258942 registres amb valors extrems en *item_price*. Per tant, dels 2935849 registres inicials ens quedaríem amb 2676907.

```
> outliersItemPrice <-boxplot.stats(item_price)$out
> outliersItemPrice
> table(outliersItemPrice)
> indexItemPrice <- which( item_price %in% outliersItemPrice)
> length(indexItemPrice)
[1] 258942
> vendes<-vendes[-indexItemPrice,]
> dim(vendes)
[1] 2676907 6
```

Després d'eliminar els outliers detectats amb la funció boxplot.stats, veiem que només tenim productes amb item price <=2124

La variable *item_cnt_day* té 198 valors diferents, la mitjana són 1,243 i amb la funció *binnedCounts* veiem la distribució de les dades per intervals:

De la mateixa manera que hem fet amb la variable item_price, comprovem ara els outliers de item_cnt_day amb el valor *out* de la funció boxplot.stats, i comprovem que hi ha 306477 registres amb valors extrems en *item_cnt_day*.

```
> outliersItemCnt <-boxplot.stats(item_cnt_day)$out
> outliersItemCnt
> indexItemCnt <- which( item_cnt_day %in% outliersItemCnt)
> length(indexItemCnt)
[1] 306477
> vendes<-vendes[-indexItemCnt,]
> dim(vendes)
[1] 2629372 6
```

Després d'eliminar els outliers detectats amb la funció boxplot.stats, veiem que només tenim productes amb item_cnt_day<=1

```
> subset(vendes, item_cnt_day>1)
[1] date date_block_num shop_id item_id item_price item_cnt_day
<0 rows> (or 0-length row.names)
```

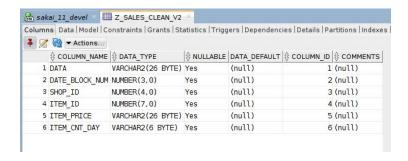
Per tant, després d'extreure els outliers tenim 2629372 registres amb item_price<=2124 i item_cnt_day<=1

c. Preprocessat de les dades.

Tal i com hem conclòs en l'apartat 2, processarem les dades per tal de:

- Fusionar les vendes de les botigues 10 i 11
- Convertim el date_block_num en una data referent al dia 1 del mes i any que identifica.

Importem el fitxer sales_train_v2.csv a una taula Oracle, ja que per tractar la quantitat de registres que conté ens resulta més pràctic.

Un cop carregades les dades en una taula Oracle, apliquem les següents mesures per tractar-les:

- Fusionem les vendes de les botigues 10 i 11 mitjançant una sentència SQL:
 UPDATE Z_SALES_CLEAN_V2 SET SHOP_ID = 10 WHERE SHOP_ID = 11;
 499 rows updated
- Convertim el date_block_num en una data referent al dia 1 del mes i any que identifica, mitjançant una consulta SQL que fa un decode de cada date_block_num:

```
rksheet Query Builder

□ update Z_SALES_TRAIN_V2_DEF set mes =

T0_DATE(DECODE(DATE_BLOCK_NUM, 0, '01.01.2013',1, '01.02.2013',3, '01.04.2013',4, '01.05.2013',5, '01.06.2013',6, '01.07.2013',

7, '01.08.2013',8, '01.09.2013',9, '01.10.2013',10, '01.11.2013',11, '01.12.2013',12, '01.01.2014',

13, '01.02.2014',14, '01.03.2014',15, '01.04.2014',16, '01.05.2014',17, '01.06.2014',18, '01.07.2014',

19, '01.08.2014',20, '01.09.2014',21, '01.10.2014',22, '01.11.2014',23, '01.12.2014',24, '01.01.2015',

25, '01.02.2015',26, '01.03.2015',27, '01.04.2015',28, '01.05.2015',29, '01.06.2015',30, '01.07.2015',

31, '01.08.2015',32, '01.09.2015',33, '01.10.2015'));
```

Hem provat de formatar la data amb R però es penja. Per això decidim fer-ho amb una transformació ETL de Pentaho.

Finalment exportem la taula resultant en un fitxer csv -> DADES TOTALS.csv

- Anàlisi de les dades.
 - a. Selecció dels grups de dades que es volen analitzar/comparar (planificació de les anàlisis a aplicar).

Creem uns datasets específics per als diferents objectius d'anàlisi.

Objectiu 1: Quines variables influeixen més en el preu dels productes?

Per a l'anàlisi d'aquest fem servir tot el conjunt de dades:

```
> vendes <- read.csv("dades_totals.csv", header=TRUE, sep=",", na.strings="NA", dec=".", strip.white=TRUE)
> attach(vendes)
> str(vendes)
'data.frame': 2935849 obs. of 6 variables:
$ DATE_BLOCK_NUM : int 0000000000...
$ SHOP ID
                : int 25 25 25 25 25 25 25 25 25 ...
$ ITEM_ID
                : int 785 785 791 791 791 791 791 791 804 810 ...
$ ITEM PRICE: num 349 349 600 600 600 600 600 600 240 199 ...
$ITEM CNT DAY
                        : num 1121211111...
$ ITEM CATEGORY ID: int 49 49 73 73 73 73 73 73 73 77 ...
> dim(vendes)
[1] 2935849
                6
```

\$ TOTAL

Objectiu 2: La facturació és superior durant el segon semestre de l'any?

Seleccionem d'una banda les files del fitxer DADES_TOTALS.csv que contenen les vendes en els mesos del primer semestre, i d'altra banda les dades que contenen les vendes corresponents al segon semestre.

Un cop seleccionades retallem item_price a 2 decimals i hi afegim columnes agregades per al sumatori de preus i quantitats així com una columna que indica les vendes totals (quantitat * preu).

```
> vendes 1semestre <- read.csv("dataset primer semestre.csv", header=TRUE, sep=",", na.strings="NA",
dec=".", strip.white=TRUE)
> vendes_2semestre <- read.csv("dataset_segon_semestre.csv", header=TRUE, sep=",", na.strings="NA",
dec=".", strip.white=TRUE)
> str(vendes_1semestre)
'data.frame': 125763 obs. of 6 variables:
$ DATE BLOCK NUM: int 000000000...
               : Factor w/ 18 levels "01/01/13", "01/01/14", ...: 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 ...
$ MES
                : int 3140 2252 2222 3175 3438 1119 2058 1904 2522 481 ...
$ ITEM ID
$ SUM PRICE : num 62604 93758 198 2990 43167 ...
$ SUM COUNT : int 65 177 1 10 12 6 2 56 2 26 ...
$ TOTAL
                : num 4069260 16595193 198 29900 518004 ...
> str(vendes_2semestre)
'data.frame': 108149 obs. of 6 variables:
$ DATE BLOCK NUM: int 666666666 ...
              : Factor w/ 16 levels "01/07/13","01/07/14",..: 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 ...
$ MES
$ ITEM ID
               : int 21996 19408 20139 10469 10733 2417 13370 12128 4163 3705 ...
$ SUM PRICE : num 449 27033.05 0.14 4389 8224.18 ...
$ SUM COUNT: int 1 14 20 11 31 69 14 45 227 69 ...
```

b. Comprovació de la normalitat i homogeneïtat de la variància.

: num 449 378462.7 2.8 48279 254949.6 ...

Per a determinar si una variable segueix una distribució normal, emprarem el test de *Kolmogorov-Smirnov*. Si p>=0.05 podem deduir que es tracta d'una distribució normal.

La comprovació de la normalitat ens permetrà decidir si emprar tests paramètrics per a distribucions normal o bé tests no paramètrics per a distribucions no normals.

Observem que en aplicar el test Kolmogorov-Smirnov el valor p-value és menor que 0.05, tant en la variable *item_cnt_day* com *item_price*, per tant, cap de les dues variables segueix una distribució normal.

```
# estimar els paràmetres de la distribució normal a partir de la funció fitdistr del paquet MASS, en la
variable item price
> require(MASS)
> ajust <- fitdistr(item_price,"normal")
> ajust
   mean
               sd
 564.2630146 471.6667710
( 0.2882827) ( 0.2038467)
> #test Kolmogorov-Smirnov per comprovar la normalitat. Si p<0.05
> Ks<- ks.test(item_price, "pnorm", mean =ajust$estimate[1], sd= ajust$estimate[2])
> Ks
        One-sample Kolmogorov-Smirnov test
data: ITEM PRICE
D = 0.20041, p-value < 2.2e-16
alternative hypothesis: two-sided
> # estimar els paràmetres de la distribució normal a partir de la funció fitdistr del paquet MASS, en la
variable item cnt day
> require(MASS)
> ajust <- fitdistr(item_cnt_day,"normal")
> ajust
  mean
              sd
 1.225364198 2.596753427
(0.001587136) (0.001122274)
> #test Kolmogorov-Smirnov per comprovar la normalitat. Si p<0.05
> Ks<- ks.test(item_cnt_day, "pnorm", mean =ajust$estimate[1], sd= ajust$estimate[2])
> Ks
        One-sample Kolmogorov-Smirnov test
data: ITEM CNT DAY
D = 0.46319, p-value < 2.2e-16
alternative hypothesis: two-sided
```

No és necessari estudiar l'homogeneïtat de la variància perquè les dades no segueixen una distribució normal.

c. Aplicació de proves estadístiques per comparar els grups de dades. En funció de les dades i de l'objectiu de l'estudi, aplicar proves de contrast d'hipòtesis, correlacions, regressions, etc.

Objectiu 1: Quines variables influeixen més en el preu dels productes?

Realitzarem una anàlisi **de correlació** entre les diferents variables quantitatives per a determinar quines variables tenen major influència sobre el preu dels productes.

Com les dades no segueixen una distribució normal, utilitzem el coeficient de correlació de Spearman.

El coeficient rho de Spearman va de -1 a +1, on els extrems indiquen correlació perfecta i 0 significa no correlació. El signe és negatiu quan els valors grans d'una variable estan associats amb valors petits de l'altra variable i positius si ambdues variables solen ser grans o petites simultàniament.

Es desaconsella aplicar el test de correlació de Spearman en variables qualitatives, com SHOP_ID, ITEM_CATEGORY_ID, ITEM_ID, ja que no tenen escala ordinal (els seus valors no es poden ordenar) ni són dicotòmiques (només dos valors, 0 i 1).

La variable DATE_BLOCK_NUM sí que la considerem ordinal, ja que mostra una evolució en el temps.

Per tant, apliquem el test entre les variables ITEM_PRICE i ITEM_CNT_DAY i ITEM_PRICE i DATE BLOCK NUM.

Podem concloure que, com la variable *DATE_BLOCK_NUM* és la que té el coeficient *rho* més alt (0.1371966), és el mes de la venda la variable que més influeix en el preu. Tot i que considerem que es tracta d'un grau de correlació baix.

Com el nombre de variables quantitatives són poques hem volgut comprovar també la correlació entre *ITEM_CNT_DAY* i *DATE_BLOCK_NUM*, però observem que el coeficient rho de Spearman és inferior a l'observat entre *ITEM_PRICE* i *DATE_BLOCK_NUM*, per tant, el grau de correlació encara és menor.

Provem de tornar a aplicar el test Spearman havent eliminat els outliers de ITEM_PRICE. Observem que no millora l'índex *rho* de Spearman en cap de les correlacions provades.

```
> # utilitzem boxplot.stats per a veure els valors outliers de ITEM_PRICE
> outliersCnt <-boxplot.stats(vendes$ITEM_PRICE)$out
> indexCnt <- which( vendes$ITEM_PRICE %in% outliersCnt)
> length(indexCnt)
[1] 258942
> # eliminem els registres que contenen outliers de ITEM_PRICE
> vendes<-vendes[-indexCnt,]
> dim(vendes)
[1] 2676907 6
```

```
> cor.test(x = vendes$ITEM_PRICE, y = vendes$ITEM_CNT_DAY,
        alternative = "two.sided", conf.level = 0.95, method = "spearman")
  Spearman's rank correlation rho
data: vendes$ITEM_PRICE and vendes$ITEM_CNT_DAY
S = 3.121e+18, p-value < 2.2e-16
alternative hypothesis: true rho is not equal to 0
sample estimates:
        rho
0.02377715
> cor.test(x = vendes$ITEM_PRICE, y = vendes$DATE_BLOCK_NUM,
        alternative = "two.sided", conf.level = 0.95, method = "spearman")
  Spearman's rank correlation rho
data: vendes$ITEM_PRICE and vendes$DATE_BLOCK_NUM
S = 2.8737e+18, p-value < 2.2e-16
alternative hypothesis: true rho is not equal to 0
sample estimates:
        rho
0.1011314
> cor.test(x = vendes$ITEM_CNT_DAY, y = vendes$DATE_BLOCK_NUM,
        alternative = "two.sided", conf.level = 0.95, method = "spearman")
  Spearman's rank correlation rho
data: vendes$ITEM_CNT_DAY and vendes$DATE_BLOCK_NUM
S = 3.1966e + 18, p-value = 0.8337
alternative hypothesis: true rho is not equal to 0
sample estimates:
        rho
0.0001283099
```

Objectiu 2: La facturació és superior durant el segon semestre de l'any?

Aquesta prova estadística es basa en un **contrast d'hipòtesi sobre dues mostres** per a determinar si la facturació és superior depenent del semestre de l'any (primer o segon semestre). Utilitzarem les mostres següents per aplicar-ho:

- dataset_primer_semestre.csv: conté les vendes del primer semestre
- dataset segon semestre.csv: conté les vendes del segon semestre

Com les dades no segueixen una distribució normal, emprarem el test no paramètric *Mann–Whitney–Wilcoxon (WMW)*. Aquest test també es coneix com *Wilcoxon rank-sum test* o *u-test*, i contrasta si dues mostres procedeixen de poblacions equidistribuïdes.

Aquest test es basa en la idea que si les dues mostres comparades procedeixen de la mateixa població, a l'ajuntar totes les observacions i ordenar-les de menor a major, caldria esperar que les observacions d'una i l'altra mostra estiguessin intercalades aleatòriament. I en el cas contrari, si una de les mostres pertany a una població amb valors majors o menors que l'altra població, a l'ordenar les observacions, aquestes tendiran a agrupar-se de manera que les d'una mostra quedin per sobre de les de l'altra.

Les hipòtesis que contrasta el test de *Mann–Whitney–Wilcoxon* no es basen en la mitjana sinó en:

 Ho: La probabilitat que una observació de la població X sigui major que una observació de la població Y és igual a la probabilitat que una observació de la població Y sigui major que una observació de la població X.

$$P(X>Y)=P(Y>X)$$

 Ha: La probabilitat que una observació de la població X sigui major que una observació de la població Y no és igual a la probabilitat que una observació de la població Y sigui major que una observació de la població X.

$$P(X>Y)\neq P(Y>X)$$

R disposa de la funció *wilcox.test()* que realitza el test entre dues mostres quan s'indica el paràmetre *paired = False* i, a més, genera l'interval de confiança per a la diferència de localització.

Hem tornat a aplicar el test de *Mann–Whitney–Wilcoxon* eliminant els outliers de la variable TOTAL en els dos datasets, però no observem massa canvis en els resultats llevat que l'interval de confiança és menor.

```
> #eliminem els outliers de vendes 1semestre
> # utilitzem boxplot.stats per a veure els valors outliers de vendes 1semestre$TOTAL
> outliers1sem <-boxplot.stats(vendes 1semestre$TOTAL)$out
> index1sem <- which( vendes_1semestre$TOTAL %in% outliers1sem)</pre>
> length(index1sem)
[1] 21673
> vendes 1semestre(-index1sem,)
> #eliminem els outliers de vendes 2semestre
> # utilitzem boxplot.stats per a veure els valors outliers de vendes 2semestre$TOTAL
> outliers2sem <-boxplot.stats(vendes 2semestre$TOTAL)$out
> index2sem <- which( vendes_2semestre$TOTAL %in% outliers2sem)</pre>
> length(index2sem)
[1] 18868
> vendes_2semestre<-vendes_2semestre[-index2sem,]
> wilcox.test(x = vendes 1semestre$TOTAL, y = vendes 2semestre$TOTAL, alternative = "less", mu =
0, paired = FALSE, conf.int = 0.95)
  Wilcoxon rank sum test with continuity correction
data: vendes 1semestre$TOTAL and vendes 2semestre$TOTAL
W = 4612800000, p-value = 0.002861
alternative hypothesis: true location shift is less than 0
95 percent confidence interval:
        -Inf -0.000002762126
sample estimates:
difference in location
        -8.99995
```

Donat que p-value és menor que el valor de confiança fixat (p-value<0.05), podem rebutjar la hipòtesi nul·la i concloure que, efectivament, la facturació durant el segon semestre és major que durant el primer.

20

Normalment, es recomana utilitzar la prova de *Mann-Whitney-Wilcoxon* en lloc de *t-test* quan les mides de les mostres són petites i no hi ha evidències que les poblacions d'origen segueixin una distribució normal. Si bé aquesta pràctica està bastant fonamentada, cal no confondre-la amb l'ús de la prova de Mann-Whitney-Wilcoxon com a alternativa a *t-test* sempre que no es compleixi la normalitat i sense tenir en compte la mida de la mostra. A mesura que el nombre d'observacions augmenta, també ho fa la robustesa de *t-test* davant els desviaments de la normalitat.

Per tant, tot i que no segueixen distribució normal, com el dataset és gran provem a aplicar el test paramètric *t-test* i també es confirma que la mitjana del segon semestre (13797.85) és més gran que la mitjana del primer semestre (12866.84).

```
> t.test(vendes_1semestre$TOTAL,vendes_2semestre$TOTAL,alternative = "less")
  Welch Two Sample t-test
data: vendes 1semestre$TOTAL and vendes 2semestre$TOTAL
t = -9.0774, df = 182480, p-value < 2.2e-16
alternative hypothesis: true difference in means is less than 0
95 percent confidence interval:
        -Inf -762.3097
sample estimates:
mean of x mean of y
12866.84 13797.85
> t.test(vendes 1semestre$TOTAL,vendes 2semestre$TOTAL,alternative = "great")
  Welch Two Sample t-test
data: vendes_1semestre$TOTAL and vendes_2semestre$TOTAL
t = -9.0774, df = 182480, p-value = 1
alternative hypothesis: true difference in means is greater than 0
95 percent confidence interval:
-1099.715
sample estimates:
mean of x mean of y
12866.84 13797.85
```

Objectiu 3: Crearem models de regressió que permetin predir el preu dels productes

Un dels objectius principals de la pràctica és realitzar prediccions sobre el preu dels productes en funció de les característiques relacionades amb la venda. Amb el càlcul d'un **model de regressió** podrem obtenir un model predictiu que utilitzi les variables quantitatives i qualitatives per a poder realitzar les prediccions dels preus dels productes.

Com les dades no segueixen una distribució normal, cal emprar models de regressió no paramètrics. La regressió de *Kendall-Theil* s'adapta a un model lineal entre una variable *X* i una variable *Y* usant un enfocament totalment no paramètric.

Per a una regressió múltiple per trobar una relació lineal entre una variable dependent i una o més variables independents podem emprar la regressió *Quantile*.

Per aconseguir el model més eficient, hem provat a executar diversos models. La regressió *Kendall-Theil* no disposa del valor *r-squared* per a determinar quin és el millor model. Creiem que interpretant la pendent, l'intercept, el p-value i la variable MAD (mediana de la desviació) és suficient per a determinar el millor model.

Com R no pot executar el model de regressió amb el dataset inicial perquè té molts registres, hem creat una mostra del 0.1% (2936 registres), ja que R es queda penjat amb un percentatge superior de registres.

```
> #funcio sample_frac del package dplyr per crear una mostra
```

- > require(dplyr)
- > mostra <- sample frac(vendes, 0.001, replace = FALSE)
- > dim(mostra)

[1] 2936 6

Els models de regressió que hem provat amb Kendall-Theil són els següents:

model1 = mblm(ITEM_PRICE ~ DATE_BLOCK_NUM, data=mostra)

```
#Kendall-Theil Sen Siegel nonparametric linear regression
> set.seed(1234)
> library(mblm)
> model1.k <- mblm(ITEM_PRICE ~ DATE_BLOCK_NUM, data=mostra)
> summary(model1.k)
Call:
mblm(formula = ITEM PRICE ~ DATE BLOCK NUM, dataframe = mostra)
Residuals:
        Min
                1Q Median
                                 3Q
                                         Max
-538.8 -159.1
                33.8 619.5 27603.3
Coefficients:
                        Estimate
                                         MAD
                                                 V value
                                                                  Pr(>|V|)
(Intercept)
                        308.091 225.195 4021128
                                                          <2e-16 ***
DATE_BLOCK_NUM
                                         17.262 2668666
                                                                  <2e-16 ***
                        7.143
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Residual standard error: 1877 on 2934 degrees of freedom
```

model2 = mblm(ITEM_PRICE ~ SHOP_ID, data=mostra)

```
> model2.k <- mblm(ITEM_PRICE ~ SHOP_ID, data=mostra)
> summary(model2.k)
Call:
mblm(formula = ITEM PRICE ~ SHOP ID, dataframe = mostra)
Residuals:
        Min
                1Q Median
                                 3Q
                                         Max
-454.4 -205.5 -55.5 544.5 27535.5
Coefficients:
                Estimate
                                 MAD
                                         V value
                                                          Pr(>|V|)
                                                          < 2e-16 ***
(Intercept)
                454.47
                                 366.38 4021236
SHOP ID
                0.00
                                 9.47
                                         1430684
                                                          0.00000546 ***
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Residual standard error: 1506 on 2934 degrees of freedom

model3 = mblm(ITEM_PRICE ~ ITEM_CATEGORY_ID, data=mostra)

```
> model3.k <- mblm(ITEM PRICE ~ ITEM CATEGORY ID, data=mostra)
> summary(model3.k)
mblm(formula = ITEM_PRICE ~ ITEM_CATEGORY_ID, dataframe = mostra)
Residuals:
        Min
                1Q Median
                                3Q
                                        Max
-470.9 -39.7 129.1 639.4 27362.7
Coefficients:
                        Estimate
                                        MAD
                                                 V value
                                                                 Pr(>|V|)
(Intercept)
                        750.80
                                        491.93 4079325
                                                                 <2e-16 ***
ITEM_CATEGORY_ID
                        -10.29
                                         12.41 591500 <2e-16 ***
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Residual standard error: 1509 on 2934 degrees of freedom
```

model4 = mblm(ITEM_PRICE ~ ITEM_CNT_ID, data=mostra)

```
> model4.k <- mblm(ITEM PRICE ~ ITEM CNT DAY, data=mostra)
> summary(model4.k)
mblm(formula = ITEM_PRICE ~ ITEM_CNT_DAY, dataframe = mostra)
Residuals:
        1Q Median
 Min
                        3Q
                                 Max
-1594 -150
                0
                        600 27141
Coefficients:
                                         V value
                Estimate
                                MAD
                                                         Pr(>|V|)
                                                         <2e-16 ***
(Intercept)
                349.0
                                518.9
                                         3955381
ITEM_CNT_DAY 50.0
                                222.4
                                         19415950.102
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Residual standard error: 1516 on 2934 degrees of freedom
```

Revisant la pendent, intercept, MAD i p-value creiem que el millor model és el model 1. Tot i que també creiem que no té cap sentit aquesta fórmula per a predir el preu.

```
ITEM PRICE = 308.091 + 7.143 DATE BLOCK NUM
```

Provem a fer la predicció de vendes d'un producte del mes '30', juliol 2015

```
> newdata <- data.frame(
+ DATE_BLOCK_NUM = 30
+ )
> predict(model1.k, newdata)
522.381
```

També hem executat el model de regressió *Quantile* amb valor tau=0.5, tot i que creiem que no millora el model de predicció de *Kendall-Theil* ja generat.

model_q50 <- rq(ITEM_PRICE ~ DATE_BLOCK_NUM, tau = 0.5, data = vendes)
summary(modelo_q50)</pre>

Call: rq(formula = ITEM_PRICE ~ DATE_BLOCK_NUM, tau = 0.5, data = mostra)

tau: [1] 0.5 Coefficients:

	Value	Std. Error	t value	Pr(> t)
(Intercept)	367.73684	14.78255	24.87641	0.00000
DATE_BLOCK_NUM	5.21053	1.43332	3.63529	0.00028

25

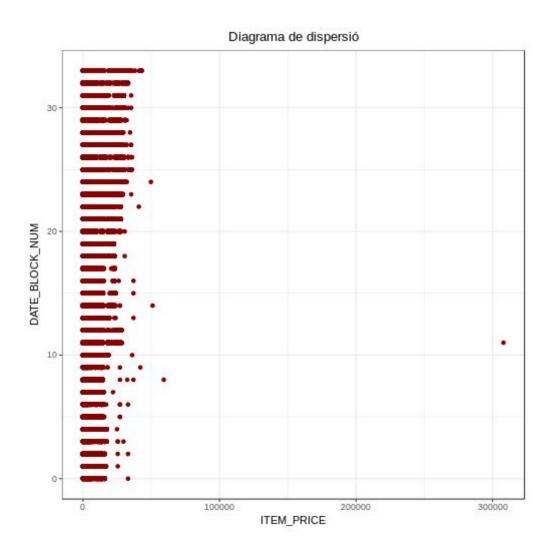
5. Representació dels resultats a partir de taules i gràfiques.

Objectiu 1: Quines variables influeixen més en el preu dels productes?

Tot i que durant l'anàlisi hem observat que la variable *DATE_BLOCK_NUM* és la que més influeix en el preu dels productes, mitjançant el **diagrama de dispersió** podem comprovar que no existeix relació lineal entre *ITEM_PRICE* i *DATE_BLOCK_NUM*.

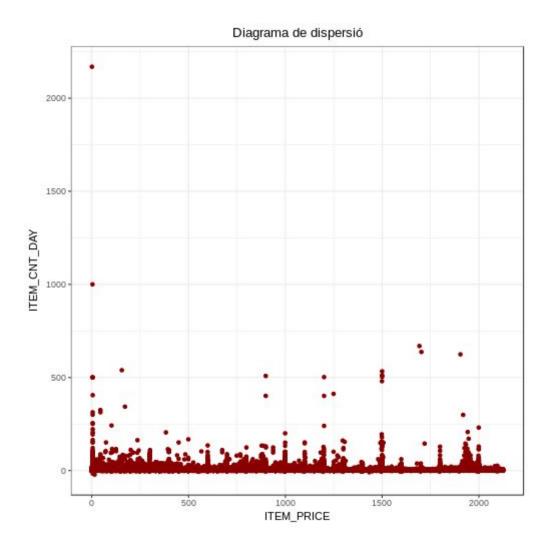
```
require(MASS)
require(ggplot2)

ggplot(data = vendes, aes(x =ITEM_PRICE, y = DATE_BLOCK_NUM)) +
geom_point(colour = "red4") +
ggtitle("Diagrama de dispersió") +
theme_bw() +
theme(plot.title = element_text(hjust = 0.5))
```


El diagrama de dispersió entre *ITEM_PRICE* i *ITEM_CNT_DAY* es penja en R amb el dataset inicial però traient els outliers de *ITEM_PRICE* sí que es genera el gràfic. Tampoc s'observa relació entre *ITEM_PRICE* i *ITEM_CNT_DAY*.

```
ggplot(data = vendes, aes(x = ITEM_PRICE, y = ITEM_CNT_DAY)) +
geom_point(colour = "red4") +
ggtitle("Diagrama de dispersió") +
theme_bw() +
theme(plot.title = element_text(hjust = 0.5))
```


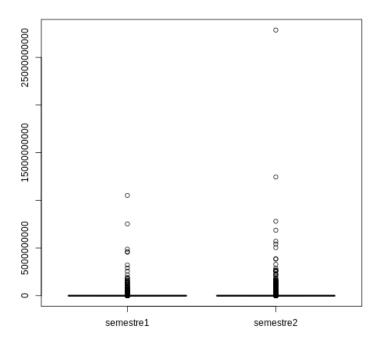
Objectiu 2: La facturació és superior durant el segon semestre de l'any?

Amb el **diagrama de caixa** visualitzem el contrast d'hipòtesis que confirma que la facturació és superior durant el segon semestre.

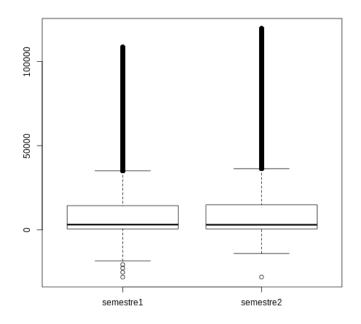
Es visualitza millor havent eliminat els outliers de la variable TOTAL en els datasets.

Diagrama de caixa sense eliminar outliers:

>boxplot(vendes_1semestre\$TOTAL,vendes_2semestre\$TOTAL, names=c("semestre1","semestre2"))

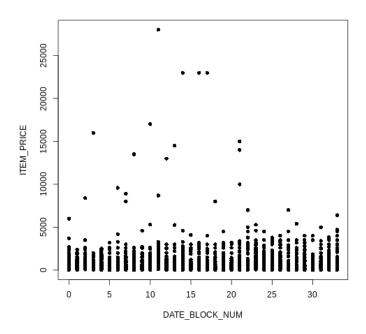
Amb el diagrama de caixa eliminant outliers, observem que la mitjana de vendes del segon semestre (13797.85) és lleugerament superior a la mitjana de vendes del primer semestre (12866.84).

Objectiu 3: Crearem models de regressió que permetin predir el preu dels productes

Amb el diagrama següent veiem que no tenen relació ITEM_PRICE i DATA_BLOCK_NUM com per a crear un model predictiu fiable.

> plot(ITEM_PRICE ~ DATE_BLOCK_NUM, data = mostra, pch = 16)

6. Resolució del problema. A partir dels resultats obtinguts, quines són les conclusions? Els resultats permeten respondre al problema?

Objectiu 1: Quines variables influeixen més en el preu dels productes?

En aquest objectiu hem buscat la correlació de les diferents variables per a determinar quines tenen major influència sobre el preu dels productes.

Havent comprovat que les dades no segueixen una distribució normal, hem utilitzat el coeficient de correlació de Spearman per cercar la relació entre les variables.

El test de correlació de Spearman es desaconsella en variables qualitatives, per tant, hem aplicat el test en les variables ITEM_PRICE, ITEM_CNT_DAY i DATE_BLOCK_NUM. Aquesta última variable sí que la considerem ordinal, ja que mostra una evolució en el temps.

Amb els resultats obtinguts, concloem que la variable que més influència té sobre el preu del producte és el temps (DATE_BLOCK_NUM).

Tot i això ens hauria agradat poder estudiar més correlacions entre variables usant tant les quantitatives com les qualitatives, però no hem pogut trobar l'algorisme adequat per a fer-ho.

Objectiu 2: La facturació és superior durant el segon semestre de l'any?

Per a determinar si en el segon semestre de l'any hi ha més vendes que en el primer, hem aplicat una prova de contrast d'hipòtesi sobre dues mostres. Les mostres són:

- dataset primer semestre.csv: conté les vendes del primer semestre
- dataset_segon_semestre.csv: conté les vendes del segon semestre

Com les dades no segueixen una distribució normal, no podem emprar tests paramètrics, i per tant hem optat per utilitzar el test no paramètric *Mann–Whitney–Wilcoxon (WMW)*.

Després d'executar aquest test, hem obtingut un valor de p-value menor que el valor de confiança fixat i, per tant, podem rebutgem la hipòtesi nul·la i concloem que la facturació durant el segon semestre de l'any és superior a la facturació del primer.

Objectiu 3: Crearem models de regressió que permetin predir el preu dels productes

Tot i que és molt interessant poder realitzar prediccions sobre el preu dels productes en funció de les característiques relacionades amb la venda, no hem arribat a generar cap model de regressió que ens sembli correcte.

Hem tingut dificultats amb el dataset escollit, ja que no segueix una distribució normal, hi ha poques variables amb les que poder realitzar la inferència i la majoria de variables són qualitatives, en escala no ordinal per a poder aplicar els tests no paramètrics de models de regressió que podríem haver aplicat.

7. Codi: Cal adjuntar el codi, preferiblement en R, amb el que s'ha realitzat la neteja, anàlisi i representació de les dades. Si ho preferiu, també podeu treballar en Python.

https://github.com/mcalzada/predict_future_sales_cleaning/blob/master/code/predict_future_sales_cleaning.R

Recursos web:

https://github.com/kazimanil/predict-future-sales

https://www.kaggle.com/elenapetrova/time-series-analysis-and-forecasts-with-prophet

https://www.kaggle.com/c/competitive-data-science-predict-future-sales/discussion/54949

https://techtravelo.wordpress.com/2014/03/21/installing-package-forecast-in-r/

https://estadisticaorquestainstrumento.wordpress.com/2013/04/30/tema-25-analisis-de-series-temporales/

http://www.doctormetrics.com/2017/04/27/introduccion-al-forecasting-con-r-statistics/#.Wvib DRyxU5k

https://www.kdnuggets.com/2018/03/time-series-dummies-3-step-process.html

https://www.kaggle.com/vyordanov/simple-prediction-approach-to-get-you-in-top-70/code

https://www.otexts.org/fpp/9/4

https://www.kaggle.com/jagangupta/time-series-basics-exploring-traditional-ts

https://rstudio-pubs-static.s3.amazonaws.com/289564_7557e57a8aac42b1a8ca434689ee3c ff.html

http://rfunction.com/archives/1692

https://www.marblestation.com/?p=794#00115

https://rpubs.com/Joaquin AR/223351

https://rpubs.com/Joaquin AR/220579

https://rpubs.com/Joaquin AR/218456

http://rcompanion.org/handbook/F 12.html

http://ri.uaemex.mx/bitstream/handle/20.500.11799/68226/CAPITULO%20DE%20LIBRO_estadistica.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Criteris de valoració

Tots els apartat són obligatoris. La ponderació dels exercicis és la següent:

- Els apartats 1, 2 i 6 valen 0,5 punts.
- Els apartats 3,5 i 7 valen 2 punts.
- L'apartat 4 val 2,5 punts.

Es valorarà la idoneïtat de les respostes, que han de ser clares i completes. Les diferents etapes han d'estar ben justificades i acompanyades del codi corresponent. També es valorarà la síntesi i claredat, a través de l'ús de comentaris, del codi resultant, així com la qualitat de les dades finals analitzades.